

310358 వ్రతిది నము వ్రకటింవ(బడును.

Vol. 9. } చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 22-వ తేది శుక్ర వారము } No. 145
నంపుటము ౯ } దండు భినామ సంవత్సరము, అశ్వయుజమాస శుద్ధ ప్రథమం. } నందిక ౧౪౫

అమృతాంజనము అన్ని

నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్రతయింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. కలుసుండులవలన మోసముగలుగును. పంచభూషణిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి విధి, మదరాసు.

తల్లిదండ్రులు.

వెల సులభము.

ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(41) బోక కాలు చంపారణి:—ఎంతకాలమునుండియున్న శిష్టిదోషములైన నామగోబులలో గుణము కనగరచి. కాళ్లుమంటలు, నీరు పారించుటయొగాక పగిలిన పాదములు సహా స్పృశ్యంపై కడుములువలె ప్రకాశింపును.

15 రో. రు 4-8-0 వారమునకు రు 2-8-0

(40) నిఖిల వ్యాధిచక్షు కంటిరవము. చిట్టఫిరంగి, పల్లిక, బస్మోగను సవాయిలున్ను, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని పొడలు, మాలవ్యాధి, పొందపు, సవామేహములు, మేహములు, మేహప్రణములు, కుళ్లనొప్పులు మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము లోబులలో నివారణజేసి చలము, శరీరకాంతి, రక్తవృద్ధి, పీర్వస్థులను కలిగించును. ఇచ్చాపత్రిక.

నెల రో. రు 6-0-0, 15 రో. రు 12-0-0.

(30) సర్వవిధ శిశుగోగసంహారకము. శిశు చింపపు, టెంపు, ఎరుపు, నలుపు లోపల యోగు శిశునైనను, మూలము కల్పముగాని, బొట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు శిశు కష్టపుష్టి చేయును. 3 పూటలలో గుణము కనిపించును. ఇచ్చాపత్రిక.

దబ్బీ రు 1-4-0.

(43) మహాప్రసాదీరసము (అను అస్తానశిష్టశిష్యులసంహారణి) నెల రో. 5-0-0. 15 రో. 2-12-0. సవామేహములు, పొడలు, మచ్చలు, కాళ్లు, చేతిచేళ్లు, పెదవులు, ముక్కు, కన్నెర్రలు లానై ఎంబారి నదా తిమ్మెరలుగా మండుట, మేహనీరు, అంబుగ్రణములు కన్నెర్రలు పగవూసవచ్చును.

(27) శ్రీరామాస్త్రయోగము నెల రో. రు 8-0-0, 15 రో. రు 4-0-0 కడుములు, క్యాంబానలు, దగ్గు, పగవూస, ఉబ్బునము, మొ॥ శ్లేష్మవ్యాధులకు బ్రహ్మాస్త్రము, 3 పూటలలోకథమును వారించి నెలరోజులలో పూర్తి నివారణ నిచ్చును.

గోపాలపురం, కొత్తపేటపాట్లు. } కె. వి. ఆచారి, K. V. Achari
(గోవాపరిశిల్లా) } ఆయుర్వేద యూనానీ డాక్టరు. Ayurveda unani Doctor.

సిద్ధమకరధర్మజ (భైషజ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదవృక్షములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది ఇందు కుడిచేసిన రసము, లుంగారము, కస్తూరి, వచ్చి కస్తూరిము మొదలగు విజులగు వ్రవ్యములు చేరియున్నది. ఈ గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగా మానవ శరీరముచేయబడియున్నది.

శ్రీ శ్రీచామరవిహారో నకచాచిద్విపర్యయే. మేధాయా: కాంతిజన: కామోద్దిగమ్యకాశా॥

బుద్ధిని, అయ్యుర్వేదమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినయ్యును. మోయు భూమిపుష్టిజేసి కామోద్దీపనము చేసియును. అతిమాత్రము, తేయ, సుఖశోగములు, మొదలగు భూమియోగములను వ్యాధులలో మోయుగ సుఖకరము. ఉపయోగించువిధానము మండలీ బంపబడును. నెల 25 మూత్రము రూ 5-0-0

అంధ్రఆయుర్వేద పార్శ్వసీ (లిమిడడ) చనూలైన మూలభవము. 1,12,925.

డాక్టరు అచంట లక్ష్మీవతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే వ్యాపింపబడినది.

19 వారివోర్డు హాయిలోడు, మద్రాసు.

నిర్దుష్టము కయోగచేయబడిన కాస్త్రముగోవిధములకు పుట్టిసిన్ను. కాళ్లులారు కదియుగా పంపబడును.

మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులు కూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకును.

ప్రాంతాలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరునళ్ళిక్కణి మద్రాసు,
(2) హైరోడ్డు, తిరుపతి,
(3) 405, టంకశాలిపేథి, మద్రాసు.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, (8198) 27, బీకాబాబాగోడ్డు, నుకరాజు.

మేలయిన స్వదేశి కత్తికట్టలు — చాతులు

కప్పుతాళములు.

అంధ్రసాదరులచే చేయబడినవి. ప్రాశస్త్యహింపుడు.

నెండు నేధరల కాట్టలారకు ప్రాయము.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

బొమ్మ అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

వెదాపురం. (గోవాపరిశిల్లా)

కెల్లిగ్రాఫీ అండ్ డ్రెస్: "ఇండి ప్రీ మ్" వెదాపురం.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2118-698) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడీ, యూర్పియా స్థలాభువము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మర్కటకాస్త్రము,

భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావానీ చీటవేక తమా

నాలు విచిత్రవిశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని

మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో

సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట

భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా

నిల్వట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రము

తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన శైలిని వ్రాయబడి యున్నది.

ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యున్నతముగా మేజర్ జేయ్యలరని

గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. త్వరపడుడు. పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

"తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము"

మీరు ఇట్లుదలకనే తెలుగు సాహిత్యంను నేర్చుకొని రాసుకోవలెను. దీనిమున కొక గంట పని. "ప్రాశస్త్య కృష్ణ నిమిత్త మనాదిగ పంపించండి!"

(13) ఇశాభర్యమక బ్యూరో, కాకినాడ.

సవరము బంగారము చే

తయారుచేయబడిన

పద్మాశి, క్లాప్ డ్రెస్, యెస్ చంద్ర, సాదా బొలామణి, మోహన్, వంకర, పార్వీ, బొంబాయి, శకుంతల, రాజావతి, నర్సాయిని మంగళూరు మొదలగు రకముల గాజులు అన్ని వైజులలోను స్టావలో సిద్ధముగానున్నవి. ఇష్టములేనివో తీసుకొని వైకము వాపసీయబడును.

డిమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, (1842) గురుస్వామిశెట్టి

నగల వర్తకులు చైనాబజారులోడ్డు, మదరాసు.

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి ఉపయోగకరము. ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అవసరములేదు. నులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. గొప్ప స్థితి పేకీటులను పొందినది. తెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జి గారగు ఆర్ తి నారాయణరావు పతులు బి. ఏ. బి ఎల్, గార్లు వ్రాసిరి: "రాకల దానిని తెలిపి కొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషముకలిగించునని నానిశ్చయము." పుస్తకములు వలయువారు యాదిగువచిరువామాకు వ్రాయవలయును. తాతా బ్రోకరింగ్ విద్యాలయము, హోదగరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

ప్రకటన

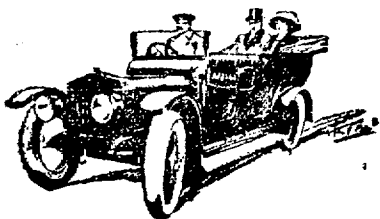
క్రొత్తక్యాంపు ఫర్నిచర్ శాల

సామానులు ఘేలైనది. ధరలు సరసము. వలయువారు క్యాంపులాగు నిమిత్తం వ్రాయించేడి. పి. వీరాసామినాయుడు అందుకో, నరసారావుపేట, గుంటూరుజిల్లా.

ఇది చూచితిరా?

నిజము నమ్ముడు! అనభవమునకు నమ్మును! మీయొక్క జననకాలముడియలు, తేదీ, వారము, సంవత్సరము కాని జాతకము లేనియెడల నయస్సు నామము పంపుడు. సామాదానక ఫలములు, ఆయుర్దాయము, శత్రుసంతాన బుణములు దర్శిత, భాగ్యము, ఖైదు, ఉద్యోగము వగైరాలు మహాదళిలకు ఫలములు వ్రాయుటకు రు 3-0-0, పూరాజాతకము అనగా మహాదళిలకాంక్షకాఫలములకు రు 5-0-0, ఒక సంవత్సరముకు సూక్ష్మఫలములు వ్రాయుటకు 1-4-0. పోస్టల్ ప్రత్యేకము. శ్రీధర వెంకటసిద్ధాంతి, నేడునూరు, అంబాజి పేటపోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు ప్రైవట్లుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE. Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

మూల్కానుకొట్టాట

ధీల్లీ సభ

16వ తేదీ రాత్రి ధీల్లీలో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. మొహరములో మూల్కానుకొట్టాట హిందువులను మహాద్వీయులును కొట్టుకొనుట వారుణకృత్యముల నొందించుట మిగుల సక్రమము. హిందువులకును మహాద్వీయులకును విరోధములను పెంచుటకు కత్తికలును కృత్యమును ప్రయత్నించు తునుచితమను తీర్మానము లామోదించబడినది. హిందూమహమ్మదీయమైతిని గూర్చి తలుపు రుపస్యసిందిరి.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

సేనలు త్వరగా రాతేదని కొంద రాక్షేపించిరి. ఎంత త్వరగా వారు బయలుదేరినను వారందుకొనుట కవకాశములేదు ఏమనగా గుమ్మటముఖిరము విరిగినవెంటనే అల్లరులు ప్రారంభమైనవి. దీప్తికమీషనురు వచ్చిన 20 నిమిషములకే సైనికులను పంపగోరెను. హిందువులగు సైనికోద్యోగులు పూజచేసి కొనుచుండ నా ఉత్తరువు వచ్చినను వా రతిశీఘ్రముగనే వచ్చిరి అందుకలన ఎండబెట్టుట సైనికులలో నలుగురు సామ్యునీరి పోయిరి. పోలీసులు వెంటనే సహాయముచేయలేదని కొంద రాక్షేపించిరి. ప్రేమ నుల నద్ద పోలీసులసంఖ్య చాల తక్కువగా నుండెను పోలీసులందరును కాంతిశంకూణముకొరకు శుక్కుటము, నోనాడ వెళ్లిరి. పాకు గేటు పోలీసుస్టేషనువద్ద యింద్రుడు తగులబెట్టి దోచుకొనినప్పుడు సిక్కుసిపాయి ఒకమహమ్మదీయుని నన్నీతో పోడిచెను అందు కలన మహమ్మదీయులు శుంపుగా పోలీసుల నెదుర్కొనిరి వారిని లొంగదీయుట చాల వ్యమనది. పోలీసు లబాగ్రత్తగా నుండలేదు. అని పంజాబుదొరగజమునారు ప్రకటించిరి.

దొంగలగుంపులను చెదరగొట్టుట

కెయిరా బీజపూరు ముదలములలో రెండు దొంగల గుంపులు మహావీరవ మొనరించుచుండెను. ఒక జట్టుకు నాంతా రనువారును వతియొకజట్టుకు లక్ష్మీసిందూ రనువారును నాాయకులు. వాని పూరాలో నాందాబజట్టును పోలీసులు ముట్టించగా నొక గుడిసెలో నన్ను నలుగురు దొంగలు పోలీసుల నెదిరించిరి. నాందాబు మాకు డయ్యెను. ఒకడు పారి పోయెను ఇద్దరు చిక్కిరి. బీజపూరుజట్టును కూడ అరెస్టుచేసిరి.

లాహోరు తోటలనగము

1200 బహుమతి

లాహోరుగర్డ సహకారంధుమునారు 1000 బంగారాలు గల తోటలనగమును ఇతరనగములకు లక్ష్యముగా నుండు రీతిని కట్టింపవలె నని దివాను షేరుచంద్ గారు నూచించిరి. అందులకు శ్రేష్ఠమగు స్థాన పంపునారికి 1200 బహుమిద మివ్వబడును. ఆక్టోబరు 31 వ తేదీలోగా స్థానము లాహోరు నగరమున "మోడలుటవును సాక్షాత్తి లిమిటెడు" కంపెనీనారికి చేరవలెను.

మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము విద్యార్థి వేతనములకు 2000 విరాళము అతిథుడు మహమ్మదీయ విశ్వ విద్యాలయమున నొక విద్యార్థికి నెలకు 10 రూపాయల వంతున నిచ్చుటకు ఖాజీ అజీజుద్దీన్ అహమదుగారు 2000 విరాళ మిచ్చిరి.

క్రొత్త బొగ్గుగనులు

కటకము తాలిచేరిలకు మధ్య 65 మైళ్ళపొడుగునను క్రొత్తరైలు వేయుచున్నారు. అచట 240 చదరపు మైళ్ళ వైకాలము గల బొగ్గుగను లున్నవి. బెంగాలు నాగపూరు, సదరను మరాటా మదరాసు రైలుకంపెనీలవారాఫని చేయుచున్నారు. రైలుమార్గము పూర్తియైన బొగ్గు కలుపుగా లభించును. బొంబాయి మధ్యరాష్ట్రముల వారికి గూడ నందుటాటగును.

డక్కా విశ్వవిద్యాలయము

ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు దొరతనమువారి రిచ్చెడు గ్రాంటు సకలమున పుచ్చుకొనవలెనను కాలాతీతమయిన దని పాలకసంఘసభలో చాడరిగారు నుడువుచు అందులకు వైసు ఛాన్సలరుకు తీరవాదియనిరి. అతడు తనకు సంబంధములేదనెను. అందు కెక ద తరవామలో కనుగొనుటకు ఆసామ్యము మరల కాంక్ష నుచేయించని దొరతనమును కోరుటకును ఉపసంఘమును నియమించిరి.

మదనపల్లె డి॥ మునసబు కోర్టులో

వాది P. R. P. L. పశనియప్ప శెట్టియూర్ యాదా. రాజా వగైరా పయినపొందిన O. S. 5/1921 డిక్రీ అమలులో యేలం నోటీసు వాయిదా 30-9-1922. మదనపల్లె } A. Krishnaswamy Aiyar } 16-9-22 } 119 Pleader.

మదనపల్లె డి॥ మునసబు కోర్టులో

వాది P. R. P. L. పశనియప్ప శెట్టియూర్ శ్రీపురం సూరయ్య వగైరా పయినపొందిన O. S. 511/1921 డిక్రీ అమలు నోటీసు వాయిదా 30-9-1922. మదనపల్లె } A. Krishnaswami Aiyar } 16-9-22 } 120 Pleader.

స్వదేశి దీపము! స్వదేశిదీపము!

ఈ మాదిరి దీపములు మా కర్మాగారములో ఇత్తెలితో తయారైనవి చూపునకు కంచువలె నుండును. ఈ దీపమునా దుండు భాగములను విడి విడిగా తీయవచ్చును. వెడ్డవెడ్డ మిరాజిదారులు, జమీందారులు, మహారాజులు మన్నుగువారి మెప్పుక బడినది. 1-కి ధర తపాలు ఖర్చుతో సహా రూ 7-8-0 లు మాత్రమే. ఈ దీపముయొక్క ఎత్తు 22 అంగుళములు. మైనపురత్తి వేయుటకు కూడ తగిన మొర యిత్తెలిచేతనే తయారు చేసి పంపబడును. 1-కి ధర 0-12-0 మాత్రమే, అంతయు చేరి తపాలు ఖర్చులు లేకుండా రూ 8-4-0 లకు పంపబడును. మైనపురత్తి మొర లేకుండా కూడ దుస్తుల మొరతో పంపవలెనను పంపబడును.

S. RAMA Aiyer, P. O. No. 238, Calcutta.

ప్రకటన (304)

ఇందువలన ఈ దిగువ చేవ్రాలుచేసిన బ్రిటిష్ ఇండియా స్టీమ్ నావిగేషన్ కంపెనీ యేజెంట్లుయైన బిన్ని అండు కంపెనీ వారు సకల జనులకు తెలియ చేయడ మేమన వైచెప్పిన బ్రిటిష్ ఇండియా స్టీమ్ నావిగేషన్ కంపెనీ స్టీముర్లులో డ్రెక్కులో ప్రయాణముచేయు యావన్నుండి ప్రయాణీకులు బాడుగ లేకుండా దిగియుండి పోవుటకు గాను, పూర్వపు రీతిగా అరమణకార వీధి 2/82 నెంబరు గృహమును "విడిది గృహముగా" ఈ సెప్టెంబరునెల మొదలు తారీఖుననుండి తిరుగ యేర్పాటుచేయడ మయినది. ఇట్లు, బ్రిటిష్ ఇండియా స్టీమ్ నావిగేషన్ కంపెనీ ఏజెంట్లు బిన్ని అండు కంపెనీ (మదరాసు) లిమిటెడ్.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILLS LTD., Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutta and Co. 172, Row Bazar Street, CALCUTTA

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగతోగమునకు మలయమునకు వధ్యము లేదు. ఏవివారీతో కని లేదు. ఎలుపు, రెలుపు, పచ్చి, అను మూడు విధముల సె X రో X ము ధ మూడు పూటలలో చూస్తును. స్త్రీలకును చిన్నవారికి కూడ ఇది రాతౌషధము. (1251) డబ్బీ 1 కి రు 2-4-0 గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

$\text{H} \cdot + \text{C}_6\text{H}_5\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{O} + \text{C}_6\text{H}_5$

17 వ తేదీని వీ అయ్యు (శ్రీసాదగులకల్లి) మహమ్మదాల్ జేంగారు నిమిషే. 19 వ తేదీని యదుగూడ జరిగిన

గాంధీమహాత్మునివర్ధంతి

అక్టోబరు నెల 2 వ తేది సోమవారము, దేశీయులందఱు సుత్సవముల జరుపవలెను
భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి తీర్మానము

చిత్తూరులో ఆంధ్ర రాష్ట్ర మహాసభలు

ఏర్పాటులు పూర్తియైనవి. నేటికి 60 మంది ప్రతినిధులపేర్లు నమోదు చేయబడెను

చాలమంది ప్రముఖులు వచ్చిరి

శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మ, లక్ష్మీనర్సయ్యగార్లు వచ్చిరి
అధ్యక్షుడు లక్ష్మీనారాయణగారు 23 వ తేదీని వచ్చెవరు

టర్కీ గ్రీసు యుద్ధము

ఇటీవల సభ్యులగు మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు రాజకీయ నిధిని సందర్శించుట
భారత కాననసభ
ఇర్దుల నోల్లది భార్యలను కారాగృహముల కంకణాడదని బాక్సీను గోగుగా గుఱపాడిందిన
తీర్మానము నునసంఘమున కంపుట

స్టేటు కౌన్సిలు

రాజకీయ ఖైదీల సౌకర్యములు - కొత్త నిబంధనలు

గంపలగూడెం శ్రీ కుమారరాజుగారు

నే కుదయమున కడలూగుచేరసాలనుండి వచ్చిరి.

గాంధీమహాత్ముని వర్ధంతి

అక్టోబరు 2 వ తేదీ సోమవారము

భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి ప్రకటనము

అక్టోబరు 2 వ తేదీ సోమవారము గాంధీమహాత్ముని వర్ధంతి కాన ఆనాడు అన్ని రాష్ట్రములవారూ వర్ధంతి జరుపుకొనుటకు జరుపవలెను. స్వరాజ్యములను మహాత్మునికి దీక్షా యురారాజోగ్యములను ప్రసాదించవలెనని సర్వేశ్వరు వానాదు బోధించియుండదన ప్రార్థించవలెను. ఇద్దరునుకూర్చి పనిచేయ నలెను తీర్మానము మూల్కానులో 21 వ తేదీని 1915 భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘములో నామోదింపబడెను.

టర్కీ-గ్రీసు యుద్ధమునకూర్చి హిందూ దేశపు మహమ్మదీ యుల అభిప్రాయములను కనుకాంతముగా తెలిపిరి. మహమ్మదీయ రాజకీయ చరిత్రకారులకూర్చి, నవాబులకూర్చి బాక్సీకరులకూర్చి, గార్లు ముఠాకూర్చి, ఇర్దులీయద్దములకూర్చి బాక్సీకరులతో టర్కీ-వారు చేరుట అకృతమేమైయు మహమ్మదీయ మహమ్మదీయుల కందరికిని టర్కీ-వారు చాలసానుభూతికలను. ఇప్పుడు కనుకాంత ముగాని విషయమున మహమ్మదీ యుల కందరికిని భావోద్దేశము కలిగినది. టర్కీ-గారు వ మునకు భంగము కలుగకుండ నిపుడు సంది చేసికొని దేశము. ప్రేమ, అభియోగోపిత, కనిష్టాంటునోపిత, చిన్నానీయా, స్మిర్నాలను టర్కీ-వారు కిచ్చివేయవలెను. టర్కీ-వారు పూచీదను ఇద్దరిని దార్జిలంబు జలసంధిని గూడ టర్కీ-వారి కిచ్చవలెను సంది మరలయు చర్చించువలెను హిందూదేశపు మహమ్మదీయుల ప్రతినిధిగూడ సందేశము. పుణ్యస్థలముల విషయ మావల చర్చించవలెను నని ప్రతినిధులు నిర్ణయించిరి. వారు తెలిపిన విషయముల ప్రకటన దొరతనములకు తెలియదని వారి ప్రతినిధి నుడిపెను.

భారత కాననసభ

20 వ తేదీ సమావేశము

నవంబరునాథులు

నవంబరు నెలలో ఢిల్లీలో కాననసభలు జరుప రియతదేశి కలిగినది. అప్పుడు చాల ముఖ్యవిషయములను తరిమి, రియతదేశి ను, నాన సభలను జరుపుటకు నవంబరునెలలో సర్వాధికారిగా రుప పాడించిరి. రింగావారి, బ్యారకరాను, కె. ఆచార్యుడు, జులెడ్డి (అసాదు) గార్లునుండించిరి. నవంబరునెలలో సభలను జరుపుటకు దొరతనములకు చాల యిబ్బందు లున్నవి. నవంబరునెలలో సభలు జరుపుటకు కొడవసభ్యులలో చాలమంది గూడ అంగీకరింప లేదు. వారిపుడు మరల అంగీకరించికడలూగు తీ నాకు తెలి యెదు. అప్పుడుదే నిర్ధారణ చేయ నర్హుడని విన్నంటుగా రుగి. దొరతనమువారిలోను స్టేటుకౌన్సిలు అధ్యక్షునిలోను ఆలోచించిరి కడలూగులోను పర్యవసానమును తెలియదని అప్పుడు మునుడిపెను.

సమీప ప్రాచ్యసమస్య

ఈవిషయమును చర్చించుటకు నవంబరు టర్కీ-వారిలో పోరుటకు హిందూదేశము నుండి కొత్తినెలను సంపూర్ణము. ఇదివరకు టర్కీ-దేశమునందు భారత సేనలను స్వతంత్రమునకు రానింపవలె నని అబ్దుల్లాకాసింగా రుపపాడింప దలచిరి గాని

అవిషయమున ప్రతినిధులలో 20 వ తేదీ సామంశాలముననే ముచ్చటించుటకు రాజకీయ నిధి అంగీకరించినందున తీర్మానము నుపపాడింపలేదు.

గనులచట్టము

ఈచట్టమును చర్చించుటకు సందాయోగోపసంఘమును నియమించవలెనని యిన్నెనుగారు కోరిరి. చట్టమునం దింకను కొన్ని లోపము లున్నవి. వానినవసంఘమువారు సవరింపవలెనని కోషి గారు నూచించిరి. ఈచట్టమును సందాయోగోపసంఘమునకు పంపవలెదు. కాననసభ ఈపసంఘమునకు పంపవలెను. దీనిలో చాలలోపము లున్నవని వేరిటపతి రాజుగారు నడిపిరి. గనులలోపల శ్రీలు పనిచేయవలెనని కోషి గారనిరి. 50000 మంది శ్రీలు గనులలో పనిచేయవలెనని వారిని గనులలోనికి పంపవలెనుట సాధ్యకరదు. చట్టము చేయుటలో పనివార్డు సదుపాయమును యనమాను: సులపా మును నూడ చూడవలెను. అని యిన్నెనుగా రు నడిపిరి.

చిల్లరజిల్లులనామోదించుట

ఎక్స్ప్రోషను, మ్యాజి నునుల సవరణ చట్టము నామోదింపబడెను.

స్టాండింగుకమిటీల ఎన్నికలు

సభ్యులచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులపేరల సభ్యత్వము జరిగించెను. వారిలోనండి దొరతనమునాచే నిక నియంపించిన వారిపేరులు నుండు తెలుపబడెను.

స్టేటుకౌన్సిలునభ

19 వ తేదీ సభ

అడవుల కాఫు తీర్మానము

సెలెనాగారి తీర్మానమును గూర్చి చర్చచరిగెను. ఈ కాఫు తీర్మానములకు యిండియాలోను బ్రిటనులోను అడవుల కాఫు విషయములకు కొంతకర కభ్యసించిన వారిచే నిక నియంపించవలెను. వారందరును అంగ్లదేశ ప్రధాన సభ్యులయ్యెను నొక కభ్యసము చేర్చుకొనవలెను అను సవరణకు శర్మగా రుపపాడించిరి. ఇట్టి తీర్మానమునే భారత కాననసభలో మూల్కాగా రుప పాడించిగా యి వీగిపోయినది. శర్మగారు 45 నిమిషములు మాత్రమేనించిరి.

స్టాను కోగ్రేడ్ నిండుగారు శర్మగారి తీర్మానము నకు ప్రతిపూలముగా నుడిపిరి. మరొకందరు సభ్యులు ప్రవేశించిరి. సెలెనాగారి తీర్మాన మునామోదింపబడెను.

సమస్యల అభివృద్ధి

పాడి అవులను ఎడ్లను అభివృద్ధి నొందించుటకు అన్ని రాష్ట్రములలోను విచారణ సంఘముల చేర్చురపవలెను వారు అవుల ఎడ్ల సంఖ్యను, పశుకథల వివరములను పేరపూర్ణముగా డిక్టేటుగు విషయములను గూర్చి విచారణ చేయవలెనని ముగిసిన సందేశముగా రుపపాడించిరి.

దానిని 15 వ తేదీ, రంగు స్వామయ్యగార్లు జేపించిరి. రాష్ట్రీయ దొరతనముల వారు తగిన ఏర్పాటు చేయవలెను. కొన్ని రాష్ట్రములలో పశువుల సంఘముల చేర్చురచిరి. ప్రజలు క్యకసాయ పశుసంఘముల చేర్చురపవలెను దీనిని గూర్చి యిండియా దొరతనము రాష్ట్రీయ దొరతనములకు ప్రాకారణని శర్మగారు నుడిపిరి. సింహాగారు తీర్మానమును వదిలుకొనిరి.

భారత కాననసభలో నామోదింపబడిన మూడు తీర్మానములు నామోదింపబడెను.

పరొ విలియం విన్ కెంటుగారు

స్టేటుకౌన్సిలు అనుద్యోగసభ్యుల విందు

19వతేదీరాత్రి డిల్లీలో స్టేటు కౌన్సిలు సభ్యులతో అనుద్యోగులు కాని వారందరును 15 వ విలియం విన్ కెంటుగారికి వీడ్కోలుపు విందుజేసిరి. అందరూ విన్ కెంటుగారిని ప్రకంశించిరి. అతడు 15 వ తేదీనా వారాగారభ్యక్షుడి హించిరి. పంజాబుగవర్నరు సర్వ సేవాధిపతి, నెండుకాననసభల అధ్యక్షులు, నెండుకాననసభల భారత కాననసభ్యులుమున్నగు వారుచాలమంది వచ్చిరి. వారావర్ధిగారును అంగ్లసభ్యులను ప్రకంశించిన పితృట స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యు లుచి:జ్ఞాన ఆ సభయందు టవ నరమని భ్యకమైచిరి విన్సెంటుగారు నుడిపిరి.

కలకత్తా కార్యదేశము

నూటికి 7 వంతున వడ్డీ ఇవ్వబడునని గావింపబడిన ప్రతిటనుపై నంపబడిన లెండర్లను కలకత్తా కార్యదేశమువారు 19 వ తేదీన నిరాకరించిరి. నీటి సభ్యులకొరకు ఇతరములకు 10000 పాములు కావలసి యున్నది. ఈ మొత్తమును నూటికి 6 వడ్డీకొప్పున ఇంగ్లాండులో అభ్యుగ పుచ్చుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారి అనుమతి పొందవలయునని కార్యదేశమువారు తీర్మానించిరి. ఇదికాక నీటిసభ్యులు స్త్రీమునకు అవసరముగ 23 లక్షలు కావలసి యున్నది. ఈమొత్తము నూడ అభ్యుగియుటకు ప్రభుత్వమువారి అనుమతి కోరబడినది.

మద్రాసు కార్పరేషను

నీటిసప్లైయి స్కిము

మద్రాసు కార్పరేషను సభ సాధారణ సమావేశము 19 వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము రిఫ్యూజువరమున జరిగెను. దాదాపు 80 మంది కొన్నింటి భాగము వచ్చియుండిరి.

నీటి సప్లైయి

సభాకార్యక్రమము ప్రారంభించుటకు ముందు అధ్యక్షులు ఈ సీటింగును కమిషను ఇట్లు చెప్పిరి.

20 దినములు గడవకనే రిఫ్యూజు రిజర్వాయరునందలి నీటిని పంపు చేయవలయునుగాని కమిషనుగారు కొన్ని దినముల వెనుక వెలిసిరి. గండికుంటికి బాక్టరియాజికలు ఇన్స్పెక్టుటూర్లువారు నీటిని పరీక్షించి చగ నీరు మిగుల కల్లు ముడుగున్నట్లు తేలెను. ఈ కారణమున ప్రభుత్వమువారు కార్పరేషను వారు ఆలోచించిరి. నీటిని తొందరగా ఫిల్టరు చేయవలయునని సభకు వెలుగువారు సలహా యిచ్చిరి. కమిషనుగారు, ఇంజనీయులు అధ్యక్షులు, గౌ. హను కలరాజు, గౌ. పూర్వో గారు ఈవిషయము ఆలోచించి యాక్రంది ఏర్పాటులుచేయ తీర్మానించిరి.

కమిషనుగారు

పిచ్చుట కమిషనుగారు ఇట్లు తెలిపిరి.

రెండు ఫిల్టరులు పెట్టి నీటిని ఫిల్టరు చేయుటయు కమిషను తీర్మానించినది. కడచిన మంగళవారము బుధవారము దినములకు 10 లక్షల గాలనుల నీరు ఫిల్టరు చేయబడెను. 14 ఫిల్టరులను పనిచేసింది ఒక్కొక్క ఫిల్టరునుండి ది.మునకు 20 లక్షల గాలనుల నీరు ఫిల్టరు చేయవలయునని హెచ్చరించినది. ఇంకొకటి నీటిని ఫిల్టరుచేసి నీరు కుద్రముగ నుండదు. పొన్నలకి సప్లైయి చేయటకు 7 లక్షల ఫిల్టరులు కావాలి. ఫిల్టరులకు పరిశుభము చేయవలయుటకు 25 వేల రూపాయల సాయములు కొనుగోని యుండును. ఈ విషయము ఫిల్టరు సుపర్వీజులకి తగుసహాయ మొచ్చి త్వరితమున సభలనున్నట్లు ప్రయత్నించుట ఉచితము.

ఈవిషయము కొంతకాలము చర్చయినది. ఇంతకు 25 వేల రూపాయలు కాంక్షన చేయవలయునని జి. ఎ. సలహాగా రొక తీర్మానము వుపపాదించిరి. కొంత చర్చయినది పిచ్చుట వలెకమిషను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

మానుగభివృద్ధి వరుసగా రావలయునని వేదవాసు గతిమణి, ఎ. వి. బ్రాహ్మణ, జి. వెంకటపతిరావుగారు గార్లు తమ సభ్యత్వమును వదిలుకొన వలసివచ్చెను. వీరిని తిరుగ కార్యముగ నియమించవలయునని దాక్టరు ఆర్.కె.నాథునిపాదాపహించిరి. తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

మూల్య అల్లరులు

కల్యాణమునాథులకు

మూల్య అల్లరులు మారణాశ్రమము జరుగుటకు తన వ్యాపారమునకు నష్టము కలిగినదియు, ఈ కారణము మునరా ఇయ్యవలయుననియు పశుసభకల కల్యాణమున అల్లరులు కలిసి గాథ దిగిభాగము పంపుకొనిరి. 17 0 రూపాయలు మునరా ఇవ్వవలయునని సభాపాదకు మూల్య అల్లరులు గారు పాదించిరి. జి. ఎ. సలహా వ్యాపారాధికారులు యావలవలసి ఖండించిరి. కల్యాణము అట్టిది నిరాకరించవలయునని తీర్మానము వ్యాపారాధికారులకి ఉపపాదించబడెను. ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

నికలకు వకత్తిపాము

మనిసిపాలిటీవారు ఈ విషయము భూమి నియంత్రణయనము అందు పాటులు దాదాపు 7.0 రూపాయలు వ్యయమొచ్చిచిన్న ఇంట్లకట్టి వీధివాకికి తేక 4 రూపాయలు పొందుట ఇయ్యవలయునని. తిరుమలె వీధిగా రొక తీర్మానమును పాదించిరి. కొంతకాలము చర్చయినది పిచ్చుట ఈ విషయము కమిషనుగారు అభిప్రాయమును ప్రకటించుట తీర్మానించబడెను.

సభ అంతటినీ ఆవులకు చేయబడెను. తిరుగ మంగళవారము సభ సమావేశమగును.

ఒక నికలకు కై ది మునరాపాము

మంతునిలో ఖరీదులో దాదా గొవిందరావుగారి కమిషను భారతరాజుగారు 8-8-22 వ తేదీ 17(2)14 వట్టును 1908 క్రింద నేరము చేసినందుకు ఒక సంవత్సరము కారాగారము చేయబడెను. అతడు కనికరించ వలెని ప్రభుత్వమునకు కమిషనుతో విజ్ఞప్తి పంపినందున అతనిని వదిలివేసినది మంతుని గౌరవనీయుల వ్రతంబిది.

పోర్టు సెంటు జార్జి జెటు

19 వ సెప్టెంబరు. మంగళవారము

సాధిక స్వరూపాలన కాఫ

రావుసాహెబు రామిశెట్టి నువ్వయ్యనాయుడుగారు సాధిక స్వరూపాలనకాఫ (ప్రభుత్వసహాయకార్యదర్శి) కెట్టంబులు 18 వ తేదీని పనిచేయుటకు నియమించబడిరి.

యూనియను బోర్డులు

ఈక్రింద పేర్కొనబడినవారు యాక్రంది యూనియను బోర్డుల అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనడిరి.

(1) ఇల్లగుంట రామకృష్ణారెడ్డిగారు. (2) గవలం చెన్నారెడ్డిగారు. నిలవమారు (3) చల్లా వెంకటేశ్వరరావురెడ్డి, కలువాయి.

(4) కె. హనుమంతరావు, మున్సి మహమదు సాయబు, తేజ్ ఈయం సాహెబు బహదర్, ఎల్లూ సామ్యులు గార్లు మంగళగిరి యూనియను బోర్డు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనడిరి.

తాలూకా బోర్డులు

ఈక్రింద పేర్కొనబడినవారు యాక్రంది తాలూకా బోర్డుల సభ్యులుగ ఎన్నుకొనడిరి.

(1) కాపట్ల—బాగల్లమూడి కప్పస్వామి నాయుడు యార్లగడ్డ రంగ నాయుడు నాయుడు, బండ్ర బాపయ్య శెట్టి, కృష్ణారావు నాయుడు, కరణం చిన్నయ్య, పుడి కొలయ్య, వంగలూరి వెంకట నువ్వుగార్లు బాపట్ల, కామవండి కొలయ్య, కొన వెంకటరవు, గొప్పపూడి వెంకటరామయ్య, పామలపాటి వెంకట కృష్ణయ్య నాదెరి, మనవగుంట అప్పారావుగార్లు.

(2) బర్రెపురం శ్రీరామ్ కిరీరచంద్రమహాప్రత్తి మహాకయో, కిడేటి వీరభద్రునాచారి, మధుసూదన పాధిరేం మహాకయో, కలవల కామరాజునాయుడు, కామలదేవి వెంకటకృష్ణమనాయుడు, శ్రీరామ్ రామకృష్ణానాథ మహాకయోగార్లు.

(3) చికాకోలు—చంప సోమన్న నాయుడుగారు.

(4) కందుల కృష్ణయ్య, కొత్తరెడ్డి ఇన్నారెడ్డి, కొలవెంకటరెడ్డి, గుండా రామిరెడ్డి అక్కిరాజు కంకనారాయణ, యలది వెంకటరామరెడ్డి, కొట్లా వెంకటకృష్ణయ్య, రామరాజు వెంకటకృష్ణయ్య, చిగురుత్తి నువ్వయ్య, పులుసు వెంకటరెడ్డి, దిగ్గ రాజు రామరాయుడు, నోయ రామరెడ్డిగారు గురజాల.

(5) ఒంగోలు—ధారా గోపాలకృష్ణ, ఒంగోలు ముని నువ్వయ్య, పి. లక్ష్మీనారాయణరెడ్డి, యస్. రాధాకృష్ణయ్య, యస్. రామకృష్ణరెడ్డి, గుంపా శేరాచెడ్డి, చిత్తబలశ్రీ రామకృష్ణ, మద్దల వెంకట్రాయుడు, కరణం రామయ్య, యస్. రామకృష్ణరెడ్డి, మిరియాలనరసింహం ఎర్రం కోటిరెడ్డి గార్లు.

(6) కేపల్లి—తెన్నం రాధాకృష్ణయ్య, యం. వెంకటరత్నంబాదెరి, పుప్పల వెంకటరామయ్య కేపిశేరి బసవయ్య రావుకొలయ్య, గోగిశేరి అప్పయ్య, పరమారి శ్రీరాములు పిల్లవేమూరి వెంకటపూడి తిలయ్య, యం. హైమవతికం గోదేలుచయ్యగార్లు.

(7) తెనాలి—గుడిబండి వీరాచెడ్డి, మూర్త్యుదేవ రాజు కల్యాణగార్లు.

మనిసిపాలిటీలు

ఈక్రింద పేర్కొనబడినవారు యాక్రంది మనిసిపాలిటీల సభ్యులుగ నియమించబడిరి.

(1) అనకాపల్లి—లిల్లూరి కొగిలయ్యగారు బుడ్డా చిగిర నాయుడు గార్లు.

(2) కాకినాడ—అక్కరాజు నువ్వురావు, కొల్లపూర నాయుడుగార్లు, మందా నువ్వందగార్లు.

(3) యం. ఎస్.నిజాముగారు హిందూపూరు మనిసిపాలిటీ అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనడిరి.

(4) విశాఖపట్నము భూపతిరాజు సీతారామరాజు, చెన్నం పురాపత్రరావునాయుడు, రావుసాహెబు శ్రీపతి సీతాపతిరావు, విద్వాదపూడి లక్ష్మీనారాయణకృష్ణగారు. విద్యాకాఫ

శ్రీరామ్ విశ్వనాథరామ మహాకయో యం. యల్. సి. గారు గంజాంజిల్లా విద్యాసంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకొనడిరి.

పరిశీలనావారావుగారు తెల్లంజిల్లా విద్యాసంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకొనడిరి.

వ్యాయకాఫ

హైదరాబద్ ప్రధానవ్యాయకయూర్తి యాక్రంది ఉద్యోగములను నిర్వహింపట్లు ప్రకటించబడినది.

నియమ అమరు డి. గారు అప్పిలెటు నైదు ది థ్యాటి రి జి స్టా రి గు, పి. కం న స్వా మి మొదలిగాను మొదటి అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగారు, కె. చెంగల

గురక బాగుసంక్షోభము

ఉద్యోగుల ప్రాకృత్యములు

ప్రత్యేకవిచారణ.

“పోలీసువారు కొంగరములు ముగ్గుగురములు చేసి రను వింత వారిచే నాకోపించడమందున వానివరము లన్నియు తెలియ గోరవనిని యొక్కెరు జరల అవ్యవహార కిరీమనీ. సంఖ్యకార్యకర్త 12 వ తేదీని ప్రాసెసు. ఉద్యోగులు ప్రజల వివయమున వొనర్చిన వెట్యురన్నయనులను గూర్చి సాక్ష్యమును తేము చూపలము. మండలపోలీసు ఉద్యోగులలో కొందరినూ ప్రత్యక్షముగాను పరిశీలనను ఆయన్నయలుతో సంబంధము కలదిని నేను తలంచెదను. గాన కాభాసంబంధముని విచారణయందు సంఘమువారికి సమ్మతములేను. అటుగాకనిష్పాక్షిముగ వ్యాపకాస్త్రానుసారముగ విచారణ జరుగు వర సంఘమువారికి సమ్మతము కలిగించినచో ఆ సాక్ష్యములను మాటలకు వారికాక్షేపణ చేయియను లేను. అని కార్యదర్శిని జవాబిచ్చెను.

17, 18 తేదీల ఆరెస్తులు

17 వ తేదీ 22 మంది 18 వ తేదీ 21 మంది గురక బాగులో ఆరెస్తు చేసిరి. వారిందరిని కౌత్రి అవ్యవహారకు తిరిగిపొమ్మిరి.

కలకత్తానుండి వైద్యసహాయము వచ్చుట

ఇద్దరు డాక్టరులు 24 గరు విద్యార్థులను కలకత్తా వైద్యకళాశాలనుండి ఆకలింట్ల నేరచేయుటకు అన్యుకరకు వచ్చిరి. కాని యిప్పుడు వెబ్బులుకొట్టుటమనివేసినందున వారిసహాయ మవలయు లేకని తెలుపగా, వారు మరల కలకత్తా వైద్యశాలిరి. వాన లింకను నురియుచున్నది. (అన్యుకరకు 19 వ తేదీ ఆ. (పెన్సు).)

గుంజుగూడెం కుమారరాజుగారు

నేడుదయము విడుదల చేయుట.

శ్రీ. కుమారరాజుగారిని నేడు (22వ తేదీ) ఉదయమున కడపవారు చెరకాలనుండి విడిచిరి. కడపవారు కాలాగమనమును పొరులను చెరకాలాద్దకే కుమారరాజుగారికి స్వాగతము సంగి యిచ్చిరి. తొమ్మిది మంగళవారమునాటి పట్టణములోనిని తీసుకొని వెళ్ళిరి. నేడు సాయంత్రము సహారంగపట్టణ సర్వోపకృతిము సభపూర్వమును. నేడు రాత్రి యే వాడ కడపవారినుండి బయలుదేరి కత్తూరుకు వెళ్ళెను.

మజిరలు హతు గారిని వదలుట

సొత్తును వేలమువేసి జరిమానా రాయట్టు.

సొత్తులో మజిరలందుప్రతికాపాదకు డాక్ట. మమలపాక్షిగారికి కనిపించిన జరిమానాను కల్లెంతుక హతుగారు కారాగృహమున తేలి. పిచ్చుట ఉద్యోగులు హతుగారి సొత్తున వేలము వేసి ఆ సొత్తు కమలాచేసిరి. గాన జిల్లాకాలనమికి పూర్తిగాకయింది హతుగారిని వదిలివేసిరి.

బొంబాయి ప్రాంతవేపసవాండు

పమెగట్టి. పనివార్లు 23 వ తేదీ కుక్రవారము సాయంత్రము 5 గంటలలోగా తిరిగి తేలిపో వారిని తొలగించిన మని కంపెనీవారు ప్రకటించిరి.

బొంబాయిలో ప్రాంతవేపసవాండు కొంతమంది మారినది. కమలపాక్షి ప్రాంతండ్ల సంఖ్య అధికమునున్నది.

రాయల ఆశ్రయగారు చెందిన అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగారు హుస్సేటు చేయబడిరి.

సాకాల కాలకృష్ణులు కందుల బర్రెపురం వెండి మాట్లెక్కిటుగ నియమించబడిరి.

ఇతర ప్రకటనలు

డిప్యూటీ కలెక్టరు రావుసాహెబు జయంతి రావూర్తి పంతులుగారు చిత్తూరుకు ముగ్గురడిరి.

ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరు ఎడ్వోకేటు విలియం పొట్టెన్ వాల్లగారు మద్రాసులో డివియనుకు ముగ్గురడిరి.

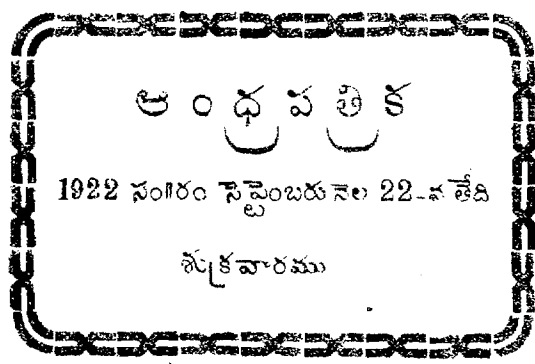
నివిలు అసిస్టెంటు కలెక్టరు డి. భామమగారు గురక మంతు మెట్టెట్టి వైద్యకాలకు ముగ్గురడిరి.

నివిలు అసిస్టెంటు కలెక్టరు కె. ఇళక్కుమగారు సభ్యులుగా విశాఖపట్నం జిల్లాలో అధ్యక్షునివేరము చేయబడెను.

ఆంధ్ర పత్రిక సంవత్సరాదిసంచికలు.

సంవత్సరాది సంచికలు తయారైనవి. చందాదార్లకు పి. పి. లు పంపుట ప్రారంభించితిమి. నెంబర్లవారిగా రోజూ కొంతమందికి రవాణా చేయబడుచుండును. దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు ఖరీదు 1-0-0. వారపత్రిక చందాదారులకు దినపత్రిక యితరచందాదారులకు ఖరీదు 1-4-0 నిర్ణయింపబడినది. ప్రతి సం॥కి కు తపాల వ్యయము 0-8-0, మని ఆర్డరు రుసుము 0-2-0 తగులుబడి యగుచున్నది.

భాషాభిమానులెల్లరు తప్పక స్వీకరించి మాయద్యమమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము.
వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్ర సభలు

రేపటినుండియు చిత్తూరు నగరమున ఆంధ్ర సభలు ప్రారంభ మగును. చిత్తూరు దక్షిణాంధ్రమున నుండి తమిళ దేశమును ఆనుకొనియున్నను, ఆంధ్రాభిమానమునందు ఇతర ప్రాంతములకు దీసి పోవ దని, ఆంధ్ర సభానిర్వహణమునకు పూనకొనుట బట్టియే గ్రహింపవలెను. అట్టి ప్రదేశమునందు ఆంధ్ర సభలు నిర్విఘ్నముగ జరుగు ననుటకు సుదియముండదు. దేశ వ్యవహారములందు అత్యంత సందిగ్ధసమయ మరుదొందినపుడు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ గూడుచున్నది. ఆంధ్ర దేశము సహాయనిరాకరణోద్యమమును అత్యుత్సాహముతో కొనసాగించుచున్నదని శత్రుపక్షమువారుగూడ అంగీకరించెడి విషయమే. సహాయనిరాకరణోద్యమ చారిత్రమునందు, ఉద్యమాశయములు సఫలమగు తరుణ మే జెంచుచున్నది. తుర్కీ వ్యవహారమును పరిష్కరింపకుండ నెంత కాలయాచన జేసినను, అది ఎప్పుటి కప్పుడు పాశ్చాత్యజాతుల దృష్టి సరికట్టుచున్నది. పెద్ద జాతులచే కీలుబొమ్మలవలె నడిపింపబడిన గ్రీకులు మధ్యతంగముననే తమ శక్తిహీనతను బయల్పరచిరి. తుర్కీ-రాజ్యముల నిపుడు తుర్కీకిచ్చుట, లేక తుర్కీతో సమరము సలిపి వారికి గలిగిన విజయములను భగ్నము జేయుట? ఇదియే యూరపు నెదుర్కొనిన సమస్య. మహమ్మదీయ ప్రపంచముతో నెక్కుడు సంబంధము గలిగి, మహమ్మదీయుల సద్భావముతో పరిపాలన సలుపవలసిన యవ సరముగల ఇంగ్లండుదేశము, తుర్కీ-విచ్ఛిన్నముపట్ల ఎక్కుడు పట్టుదల గనుబలమటయు, ఇతర రాజ్యములను పైతము తుర్కీపైకి కప్పించుటయు, విచిత్రముగ దోచును. ఇంగ్లండుదేశపు రాజనీతికుశలత ఏమూల దాగినది? విదేశములతో రాయబారముల సలుపుటకు కర్జను ప్రభువు పెద్దయెయ్యండ, అన్యభాజరుగునని తలచుటకు వీలుండదు. తుర్కీని బాల్కన్ ద్వీపమునకుగాని, యూరపు శ్రేయమునకు గాని, అనుకూలించదు. తురుష్కులను బాల్కన్ ద్వీపమున

చేతుల గలిపిన, ఆసియా యందంతటను సంతోష మేర్పడును. ఈ సంతోషమువలన గలిగెడి ఫలితము, నూహింప శక్యముగాదు. గోటితో బోవు నది గొడ్డలితో దీయవలసినవచ్చినట్లు, తుర్కీ-రాజ్యములను తుర్కీ ననుభవించునీయుటకు బడులు, ప్రపంచసమరాయత్తము గావించుట అచిత్రముగాదా?

ప్రాన్లు, ఇటలీదేశములు ముందు వెనుకలను బాగుగ నరిసి, తుర్కీతో సమరమున కీకొనుటకు నిరాకరించెను. ఇట్టి సామ్యతను లాయడుబార్జి ప్రభుత్వమువారుచూపనపుడు, మహమ్మదీయులలో ఇంగ్లండుపై నెట్టిభావ ముదయించునో యూహించుట సులభ సాధ్యము కాని, లాయడుబార్జి ప్రభుత్వ తలుల దలచినను, తుర్కీ-సమస్య అనుకూలముగ పరిష్కారమగుననుట నిశ్చయము. న్యాయము తుర్కీపక్షమున గలదు. మహమ్మదీయసానుభూతి తుర్కీనిశ్చయమును బలపరుచుచున్నది. హిందూ దేశపు మహమ్మదీయులేమి, హిందువులేమి కిలా ఛాత్ సమన్వయపరిష్కారముకొరకు గావించిన కృత్యప్రయత్నములు, తుర్కీకి మిగుల ప్రోత్సాహము నొసగెను. తురుష్కులయత్సాహము సతి శయింపజేసెను. గ్రీకులపై వారి కవలీలగ గలిగిన విజయమునకు, ఇది బలవత్తర కారణము. తురుష్కులు గాంధీ, ఆలీసోదరులసహాయము నెంతయు కొనియాడుచున్నారు. సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు ఫలితముగ, కిలాఛాత్ సమస్య త్వరిత పరిష్కరింపబడు ననుటకు సుదియము లేదు. పంజాబులో డయరు ప్రభుత్వము గలిగించిన సంతోషమునకు పిమ్మట, సహాయనిరాకరణోద్యమ వ్యాపకమువలన ప్రజలలో నెట్టిమార్పు గలిగెనో అకాలీలచరిత్ర చెప్పకయే జెప్పదున్నది. ప్రపంచములో నెన్నడును కని విని ఎరుంగనిరీతిని, అకాలీలు అహింసావ్రతదీక్షను కొనసాగించుచు, ప్రపంచము నాశ్చర్యనిమగ్నము గావించుచున్నారు. కారాగృహబాధలే గాక, లాటికరల దెబ్బలు సయితము, అకాలీలకు తృణప్రాయము లయ్యెను. కశుబల మెంతయధిక మయినను, ఆత్మబలము ముందర నది కొర గాదని, నిదర్శనపూర్వకముగ నెల్లడి యయ్యెను. పశులుగారు అభిప్రాయపడి నటుల, పంజాబుదేశ మొక్క టియే హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమును తెప్పింపగలదు. మహాత్ముని విశ్వాసము సంపూర్ణ విజయము బడసెను. సందేహ మనస్సులందెడములు, భ్రమరహితము లయ్యెను. అకాలీలనుభవించెడి బాధలు, కశుపక్ష్యాదుల మనములను పైతము కరగించినవి. అధికారవర్గము వారుగూడ, దౌర్జన్యప్రయోజనశూన్యతనుగ్రహించి కట్టడెబ్బలను విరమించిరి. మరల అరెస్టులను ప్రారంభించిరి. అరెస్టులపద్ధతి వెనుకనే విఫలమయ్యెను. ఇప్పుడది అసలే పనిజేయదని, తెలుపుట కెట్టి యధ్యంతరము లేదు.

పాంచాలవాసులకు గుణపాతమును నేర్పి మరల నొకతాబ్దమువరకయినను తలయెత్తకుండు నటుల, డయరు సేనానియు ఓడ్డయరు ప్రభుత్వము జేయ సమకట్టిరి. తమకు చేతనయినపట్ల న్నియు బడిరి. కాని, పొట్టలపై బాకన పాంచాల దేశీయులు మహాత్ముని యువదేశబలమువలన, ఎట్టి బాధల నయినను ధిక్కరించి ఆత్మవిజయమును ప్రపంచమునకు చాటగలుగుచున్నారు. పంజాబు సమస్య పరిష్కారమయినది ఇప్పుడే. నిరంకుశాధికారుల యూహలన్నియు విఫలమయిన దిప్పుడే. కిలాఛాత్ పంజాబుసమస్యను పరిష్కార మగు నపుడు, స్వరాజ్య సమస్య పరిష్కారము గాకుండునా? నిశ్చయాత్ములగు భారతీయుల దృఢ సంకల్పమును నిశ్చించుట కెటుల సాధ్యమగును?

భౌతిక బాధలను లెక్కజేయని ప్రజలకు, అపజయ మిటుల వాటిల్లును? స్వరాజ్యసమస్య ఇంగ్లండులో పరిష్కార మగునదిగాదు. హిందూదేశమునందే పరిష్కార మగును. అందుకు బూనుకొన దగినవారు భారతీయులే గాని, అన్యులు గారు. భారతీయు లింతవరకు పరాధీనభ్రమలో మునిగి యుండిరి. తాము నిస్సహాయుల మని భావించి, పరులు మోక్ష మొసగెద రని తలంచి నిరాశా వశు లగుటచే, స్వరాజ్యసిద్ధి వీరికి గలుగకుండెను. నే డట్టి భ్రమ దొలగుచున్నది. స్వశక్తివలననే తమసంకల్ప మిడచు నని వారికి నమ్మకము గలిగినది. ఆత్మవిశ్వాసము, చిత్తస్థైర్యమును గుదిరినవి. నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణమునం దవి ప్రతిఫలించినవి. కద్దరునందు స్వరాజ్యలక్ష్య తాండవమాడుచున్నది. కద్దరునందు స్వశక్తి పరిస్ఫుటమగుచున్నది. కద్దరునందు అన్ని భేదభావములును తొలగిపోవుచున్నవి. కద్దరునందు ఐకమత్యము, భ్రాతృభావము వెల్లివిరియుచున్నవి. భారతజాతియొక్క సుస్వరూపమునకు కద్దరు ప్రతిబింబము. అహింసకు కద్దరు తావలము. అపృత్యతానివారణమునకు కద్దరు చిహ్నము. దాస్యవిమోచనమునకును స్వాతంత్ర్య సిద్ధికిని కద్దరు ప్రధానసాధనము. కద్దరును చేపట్టిన జాతికి, స్వాతంత్ర్యము లభింపక దప్పదు. కద్దరు నిచ్చిన స్వరాజ్యము నిచ్చెనని గాంధీమహాత్ముడు వాగ్దానముజేసెను. కద్దరుప్రత్యము సమాప్తిజేసిన, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగక తప్పదని ఆచార్య ప్రభుల్ల చంద్రుడు పదేపదే భారతీయులను ఉద్బోధించుచున్నాడు.

కలకత్తా కాంగ్రెసునందు ఆటవస్తువు లగు సంస్కరణములను బహిష్కరించి, భారతజాతి ఏనాడు సహాయనిరాకరణమునకు బూనెనో, ఆనాడే స్వరాజ్యమునకు శంఖుస్థాపన జరిగె నని భావించవచ్చును. పరావలంబనబుద్ధి ఆనాడే పటాపంచలు గాజొచ్చెను. సహకారమునకును, సహాయనిరాకరణమునకును, ఎడబాటు గలిగినది శాసన సభల బహిష్కారమునందే. శాసనసభల బహిష్కారము దొలగిన, సహాయనిరాకరణపట్టుత్వమే దొలగిపోవును. నిరాకరణకార్యక్రమము మార్పు జెందవలయు ననువారు ఈ సంగతిని గుర్తించవలెను. శాసనసభల వెలువలనుండి నిరాకరణావలంబులు కృపి. సలుపుచున్నారు. శాసనసభలలో జేరి సహకారవాదులు పాటుబడుచున్నారు. ఉభయల వ్యవసాయమునకును ఫలితములు వేరుగ నున్నవి. శాసనసభలలో జేరినవారు, ప్రజల స్వాతంత్ర్యము లపహృతము లగుచున్నను కాపాడ జాలకున్నారు. దేశభక్తులు పలుబాధలకు లోనయినను, వానిని నివారించజాలకున్నారు. సంస్కరణములను రద్దుజేసిన మని చేసెడి బెదరింపులకు వీరు లోబడవలసి నచ్చుచున్నది. సంస్కరణములకు పూర్వమునకన్నను, వీరిలో నిపుడు నిరాశ ప్రబలమయినది. సంస్కరణములు స్వరాజ్యము నొసగ జాలవని, వీరు భీతిజెందుచున్నారు. శాసనసభ్యుల సహకారమువలన, అధికారనిరంకుశత్వమునకు బలమధికమయినది. క్రొత్తనిర్బంధ చట్టములు నిర్దింపబడుచున్నవి. సామాన్య శాసనములు సయితము క్రూరనిర్బంధములకు తోడ్పడుచున్నవి. జన్మతంత్ర్యముల సరికట్టుట కుపయోగపడుచున్నవి. శాసనసభలలో జేరి నిరాకరణము చేపట్టినవారు, ప్రజల భయమును బాపుచున్నారు. కారాగృహ భయమే గాక, ప్రాణభయముగూడ తొలగిపోవుచున్నది. ఆత్మబలము ప్రవృద్ధిగాంచుచున్నది. దేశీయుల త్యాగశక్తియు, సహనబుద్ధియు, విస్తరించుచున్నవి. భారతీయులు త్రొక్కెడి ధర్మ

మార్గము, హిందూదేశమోక్షమునకే గాక, ప్రపంచమోక్షమునకుగూడ మార్గము జూపజాలి యుండును. ఇట్టి యద్భుతఫలితము చేకూరుచున్న తది, మరల శాసనసభలలో జేరవలయు నను తలంపు సయితము, ద్రోహ మగుచున్నది. ఆత్మ వంచన మగుచున్నది.

శాసనసభలలో జేరి సహకారము సలిపినను, ఎద్దిన్నను, ఫలితము అధికారవర్గమును బలపరుచుటయే యగును. స్వతంత్రనిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుటవలన, ఎట్టి లాభము గలిగినను అది శాశ్వతముగ నిలిచియుండును. జాతీయ జీవితమునకు దోహద మొనగుచుండును. మరల పరావలంబనవృత్తి నవలంబించి, భారతీయులు మహాత్ముని కృషిని వృథాగావించకుండు రని విశ్వస్థుడము. కలకత్తా కాంగ్రెసుసభనాటినుండియు ఆంధ్రులు మహాత్ముని సంబోధనల నాలకించి వారి యుపదేశములను కొనసాగించుటలో పేరొందిరి. మహాత్ముని మన్ననలను బడసిరి. శాసనసభల ఎన్నికలను బహిష్కరించిరి. స్వదేశవ్రతము ననుష్ఠించి, కద్దరవ్యాపకమునకు బూనుకొనిరి. నిరాకరణోద్యమమునకు ఆయవు పట్టు అహింసావ్రతదిక్ష నింతవరకును నిష్కర్షణతో కొనసాగించిరి. అట్టి ఆంధ్రమహాజనులు మహాత్ముని విధించిన నిర్మాణ కార్యక్రమమును త్వరలో బూర్తిజేసి సత్విరస్వరాజ్యసిద్ధికే తోడ్పడి మహాత్ముని ఇతరదేశభక్తులను కారాగృహవిముక్తుల గావించుట ధర్మము. ఆంధ్రుల నిశ్చయము ఆంధ్రసభలలో సుస్పష్టముగావలయును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ, వారిలో నూతనోత్సాహమును జనింపజేయవలెను. వారి కార్యదీక్షను బలపరుపవలెను. నూతన కార్యక్రమములను నిర్మించుటకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ తనకాలమును వ్యర్థపరుప నక్కరలేదు. సంపూర్ణవిజయమింకను గలుగకుండుట, నిర్మాణకార్యక్రమలోపముచే గాదు. బై అమ్మకారు నుడివినటుల, ప్రజలు కార్యపరత్వమునందు గనుపరచిన అలసత్వమే ఇందుకు ముఖ్యకారణము. ఈ అలసత్వమును రాష్ట్రీయసభ తొలగింపవలెను. కార్యదీక్ష బలపడుటకు మార్గముల నన్వేషింపవలెను. తుదిరంగమునందు, ఒక్క యూపుతో స్వరాజ్యరథమును గమ్యస్థానము జేర్చవలయును. ఆంధ్రనాయకులు వలుపురు ఆంధ్రసభలకు విచ్చేసెదరు. మాతృసందర్శనము గావించెదరు. ఆమెసేన జేసి, ఆమెయాశీర్వాదముల బడసినపుడే, వారు ధన్యులయ్యెదరు. మాతృసేవాభినిరతు లగు ఆంధ్రులెల్లరును, లేపటిదినము మాతృమందిరమున కేరి దీక్ష వహించెదరుగాక! ఆంధ్రసభలు జయప్రదముగ జరిగి ఆంధ్రులకీర్తిని విస్తరింపజేయుగాక!

స్టేటుకౌన్సిలు సభ : రాజకీయనిర్బంధితులు

రాజకీయనిర్బంధితులయొడ ఎక్కువ శాతముతో ప్రవర్తించవలయు నని, గా. శ్యామలదాసుగా రొకతీర్మానమును స్టేటుకౌన్సిలుసభలో నుపపాదించుచు, ఖయిదీలకు విధించెడిదిక్ష. వారిని సంస్కరించుట కుపయోగపడవలెను గాని పగలుగొట్టుట కుపయోగపడగూడ దని, నుడివిరి. మహాదోషమువంటి ప్రధానరాష్ట్రీయలో ఖయిదీలను దెబ్బలగొట్టుట క్రూర మని, వీరు సూచించిరి. ప్రభుత్వకార్యదర్శి యగు ఓ.హెన్రీ గారిందుకు జవాబు చెప్పుచు, పత్రికలలో ప్రచురింపబడెడి అసత్యవదంత్యలగూర్చి మామూలుమాషణ గావించిరి. ఇంతవరకును పత్రికలలో ప్రచురింపబడెడి సంగతులు యథార్థము లనియే చివరకు వెల్లడి

యగుచున్నది. వాసుదేవయ్యగారిపై విధింపబడిన క్రూరశిక్షలే ఇందుకు నిదర్శనములు. ఇకముందు నుండియు, కొన్ని ఏర్పాటులను జేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స ఒకట్టి, రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల కావిషయమై తెలియజేసియున్నా రని ఓ.హెన్రీ గారు ఆశపెట్టిరిగాని, ఓ.హెన్రీగారు సూచించిన ఏర్పాటుల జూచిన నిర్బంధకాత్మక మటులనే నిలిచి యుండు నని యూహింపవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రత్యేకముగ నాదరింపవలసిన ఖయిదీలను ప్రభుత్వమువారు విడదీయుదురట. వారి హోదా, నడత, విద్య, నేరస్వభావమునుబట్టి, ప్రత్యేక సౌకర్య మొసగబడునట. ఇట్టివారియెడ వీలగుంతవరకు సామ్యముగ ప్రవర్తించెదరట. ప్రభుత్వమువారు గాని, జిల్లామేజిస్ట్రేట్లువారు గాని, ఇట్టివారిని విడదీయుటలో న్యాయము జరుగునని తోచదు. ప్రధాన నాయకుల కెవరికో స్వల్పసౌకర్యముల మెసగి, ఇతరులను బాధించుటకు వీలగును. అధికారుల నిరంకుశేచ్ఛ కిట్టినిర్ణయమును విడుచుటవలన ఇసుమంతయు లాభముండదు. న్యాయ మందరకుఒక్క విధమున నుండవలెనుగాని, అధికారుల అగ్రాహను గ్రహములపై నది ఆధారపడి యుండజనదు. ఇట్టి వ్యవస్థిని, కంజాబు, సయ్యుక్తరాష్ట్రీయలు, బీహారు జయిల్లో నిదివరకే ప్రవేశపెట్టబడినను, జయిలు బాధలు నొలగిపోవలెను రాజకీయనిర్బంధితులను రెండుతెగలగొడి విభజించుట, అనుచితము. తిన్నగ ప్రవర్తించు వారికి చేతులకు సంకెళ్లువేయరనియు, విధి లేనపుడే ఖయిదీలలో దెబ్బలుగొట్టుట జరుగుననియు, ఓ.హెన్రీగారు చెలుపుచున్నారుగాని, అవకాశ మిచ్చినపుడు అధికారులు దానిని తరుచుగ నుపయోగించుట సామాన్యముగ జరుగుసంగతియే. వంగదేశములో నిట్టి వాగ్దాన మొసగబడినను, దెబ్బలశిక్షలు విధింపబడెను. ఇందులకు ప్రభుత్వమువారు ఆతిత్వనితముగ జయిలు సూచించుటెంతయుగారికి అంగీకార మొసగిరి. ఓ.హెన్రీగారి ఏర్పాటులవలన నిర్బంధితులకు సౌకర్యము లేర్పడజాలవు. ఈ ఏర్పాటులు సైతము బనికరావనియు, నిర్బంధితులలో నెవరికిని మినహాయింపుజేయగూడదని, స్వప్రసిద్ధులగు సర్ డెమోహయాత్ ఖానుగారు నుడివి, నవ్వబుట్టించిరి. ఇటుల బలికినవారు మదరాసు శాసనసభలోగూడ గలరు. శాసనసభలు నిర్బంధకాత్మకమును తొలగించుననుట కల్ల. మాతృసేవకొరకు అన్నికష్టములనుభవించుటకు సంసిద్ధులగువాడు, జయిలుబాధల గూర్చి అంతగ యోచింపబూనరు. తమవిధిని నెరవేర్చుందువలన వారికి గిలిగెడిసంతసమును సంతృప్తియు ఇట్టిబాధల నుపశమింప జేయుచుండును.

జాతీయవిద్య

ఆధునికవిద్యవలన దేశమునకు గలుగుచున్న చెడుగులను గ్రహించినవారు జాతీయవాదులు మాత్రమేగారు. అధికారులలోగూడ కొందరు వీరిని గ్రహింపవలసినవచ్చుచున్నది. సంయుక్తరాష్ట్రీయప్రభుత్వమున ఆర్థికసభ్యులగు ప్రీమాంటిలుగారు నాని టాలులో నుపన్యసి చుచు, తమ నమ్మకములను చెలిపిరి. జాలుంలో జీవకళ లేనందులకు వీరెంతయు చింతించిరి. జాలురు గనుపరచిన నిర్జీవత్వమునకన్నను, స్కూలుహాలులోని అద్దములననునను వారు బ్రద్దులుగొట్టిన బాగుండెడి దని వీరు విచారపడిరి. విద్యార్థులు నిర్జీవులుగాక వేరేటులనుందురు? దేశమునంతను నట్టుతెలుగించుచున్న జాతీయోద్యమమును వారు కన్నెత్తి తిలకింపనయినను వీలులేదు. దేశభక్తులను శారవింప వలనుపడదు. తమ దేశమునందలి శూరులెవరో, వీరులెవరో, మహామహులెవరో చెలిసికొనుటకు వారి కవకాశము

లేదు. నెల్సను, నెహ్రూలనుపాఠములు దప్ప వారి చెవుల కింకొకటి వినిపింపవు. దేశవాజ్ఞయము, కళలు, శాస్త్రములు వారి కగమ్యగోచరములు. విదేశభాషలో విద్య చేయుట, విజాతీయపద్ధతుల గఱపుటవలన, వారిసహజాభివృద్ధికి భంగము కలుగుట మితగాదు. విద్యార్థులకు రాజకీయవాసన యయినను బనికిరాకబోవుటచే, వారిని జడత్వ మావహించుట సహజము. ఈస్థితిని, ప్రీమాంటిలుగారు కనిపెట్టిరి. హైందవపాఠశాలలను, జాతీయప్రతిభ కనుగుణముగ నిర్వహించవలయు నని వీరు సలహానిచ్చిరి. పాఠశాలలలో విదేశపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టి, భావదాస్యమును కలిగించుట అనుచిత మనియు, హైందవవిజ్ఞానమును విద్యార్థుల నలే మరచునటుల జేయుటవోషమనియు, సహాయనిరాకరణావలంబులు తెలిపెడి వాదమును వీరు అంగీకరించుచున్నారు. హరిద్వారమునందలి సురుకులములో నేర్పెడి రాజకీయవిషయములకు వీరు సమ్మతి జూపకున్నను, ఈ పాఠశాల జాతీయప్రతిభ కనుగుణముగ నడుపబడుచున్నందులకు వీరు తమ సంతసము చెలుపుచున్నారు. విదేశాధికారులు సయితము ప్రస్తుత విద్యావ్యవస్థి విద్యార్థులను నిర్జీవులుగావించుచున్నదని యంగీకరించుచున్నపుడు, జాతీయవిద్యను దేశమందెల్లెడల వ్యాపింపజేయుట కిది అనుకూలసమయముగాదా? నిర్మాణకార్యక్రమమునందు, జాతీయవిద్య ముఖ్యస్థానము నాక్రమించుచున్నది. జాతీయవిద్యాభివృద్ధికి గుజరాతువిద్యాపీఠమువారు ప్రశంసార్హముగ పాటుబడుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమునందు గూడ జాతీయవిద్య అన్నిమూలలకును వ్యాపించుటకు దృఢప్రయత్నముల సలుపుట యత్యవసరము. ఇదివరకు పాఠశాలలలో పాఠశాలలు నిరాటంకముగ జరుగునటుల, ఆంధ్రులు శ్రద్ధవహించెదరేని, నూతనప్రతిష్ఠాపనలు నెలయుటకు ప్రోత్సాహము గలుగును.

మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము

గాంధీమహాత్ముని జన్మదినోత్సవమును అక్టోబరు రెండవతేదిన జరుపవలెనని, కాంగ్రెసువర్కింగుకమిటీవారు భారతీయులను గోరుచున్నారు.

స్థానికవార్తలు

హరికథా కాలక్షేపము:— శ్రీజయంతి చ హరికథాసందర్శమున కేంద్రరాత్రి 8-30 గంటలకు వెరందూరు బాంట్సు, స్ట్రాస్సు కోట్లగారి 1 గ్రూమున ప్రక్షాళన, చర్చియను, శ్రీహరి. పి. యస్. రాజగోపాల భాగవతార్గాణ (చిదంబం) హరికథాకాలక్షేపము గావించెదరు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము:— గా. శ్యామలమూర్తి వి. యం. కూట్సు ట్రాటరుగారు పితాపురం మహాదాజుగారు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు సభ్యులుగ భాగ్యులగు గారిచే నియమింపబడిరి ఈ వారపు గజెటునందు ప్రకటింపబడినది.

నీలిమందుపంట:— చెన్నరాజధానిలో 1922 ఆగస్టు 24వరకు 102600 యెకరములలో వేయబడెను. గతవర్షము 114500 యెకరములలో వేయబడెను. అదిగా నూటికి 10 వాపున తగ్గెను. కడపలో వర్షములు బాగుండుటవలన సగ్గానికీసక మెట్లువాయెను. ఇతరచోట్ల తక్కువవాయెను. నీలమందుధర దేశంబుననుండి మార్చివరకు గతవర్షము కన్న తగ్గిపోయెను. చాలచోట్లవర్షములు లేకపోవుటచేత కంట పొడెపోయెను. పంటంతయు రంగుచేయబడినచో అది 1150 టన్నులుగావచ్చును. (వయనాసంఘము)

అగ్రాయువైద్యమిల్లు పనివారి సమ్మె ఆంధ్రమొదలైనది. 19 వ తేదిన పనివారు పనులకు వచ్చిరి.

అంగో రాష్ట్రభుక్త్యమునకు రష్యనులు వా నటించి నలివిరిసి
యూ, జలసంఘటనకు రష్యనులు క్షిక్తి లది యాత్మించుచుండి
రనియు, మిక్తిమందలియు, బాల్కన్ రాష్ట్రములును ఏకమై నిల్చి
వినియోగంబు వారు ఎదుర్కొన కంకించి తమ ప్రాప్త్యములను ఈ
వారు పాలిస్తానను అరేబియాల ప్రభునకు తిప్పి దిటను
కొక్కదానితోడనే సుగ్రారు వెనులెదరనియు “మార్షింగు
నీను” వాయుచుండెను.

జిరనునష్టపరిహారములు

ఏథేక్ష్య, స్వప్రయోగః 18 :—స్వీర్షాయంతతి తర్కినిత
న, మేలవత్తిగాన అధికారి నిధింపయదేనన వార్తనితగాన.
అతన ఏథేక్ష్యయదేతన, గ్రీష్మప్రభుత్వముగాన క్రేమరంగమం
గా తన స్వప్రయోగ నిధిం మొదలుపెట్టెడిది. స్వీర్షాయంతి తర్కి
తరణాయతలను క్రీష్మిని ఇతరద్విగమయలనను పంపిణీయంపకడ
న, మంత్రితరముగాని ముఖ్యమంత్రి ప్రభుత్వముల నన్ని విధము
లగు తని రక్షణలోదను, స్వప్రయోగ నిధిం స్వీర్షిత ఉత్సాహ
ప్రద్యతో నాతని కార్యములను గాన వార్తనిత మంత్రి
మంది నిర్వహణమునందు.

ఈ మొత్తమును ఇంజనయరు అగు ఎగ్జిక్యూటరుకు
భార్యకిచ్చిరి. ఆమె యీ మొత్తమును ఖర్చుపెట్టిన నెడకుడు
కొన్ని దినములు గడచిన పిమ్మట మొత్త
మును జిల్లాబోర్డువారికి చొప్పించెను. కేసుసారాంశమును న్యాయ
మూర్తి జూరీవారికి తెలుపుచు నిందితునిభార్య ధనమును దృఢ
పరచుట నిందితుని నేరమును రద్దుపరుపదనియు, కొంతకాలమై
నను జిల్లాబోర్డుధనమును దుర్వినియోగ మొనర్చుట నేర మని
న్యాయమూర్తి తెలిపెను. నిందితుడు నిరపరాధియని జూరీతలచు
ఎక్కగిగనుగ తీర్మానించిరి. నిందితుడు నిడుదల చేయబడెను.

పన్నుల పద్ధతులు

VI

మహమ్మదీయ ప్రభుత్వము

మహమ్మదీయులవేద మగు 'కొరాను' అను గ్రంథము నందును, మఱికొన్ని యితరగ్రంథములందును రాజాజును, రైతునకును గల సంబంధము వివరించుచున్నది. అది హిందూధర్మశాస్త్రములకంటె నించుక భిన్నము లైనను, మొట్ట మొదటివాఁడగు రైతున కనుకూలముగానే యున్నది. దీని నొకగ్రంథముమీఁద వాధారపడి వ్రాసినవాఁడలఁ జూపెదను.

"ఇంక మహమ్మదీయులకాలములో మహమ్మదీయ శాస్త్రపద్ధతి ననుసరించి భూమియందు మనుష్యుల కెట్టియధి కార్యమునో యోజింపబడియున్నది. మతప్రవర్తకుఁడైన మహమ్మదు "హిదాయా" యను గ్రంథమునందు (4-45-129) "బంశభూములను (Waste lands) సేద్యము చేసినవాఁడు వానికి యజమానఁ డగును." అని చెప్పెను. కాని దీనిపై భా వ్యము వ్రాసినయతనిశిష్యుఁ డగు 'అబూహాసినా' అనువాని మతము ననుసరించి సేద్యగానికి భూమియందు సంపూర్ణాధికారము గలుగుటకు దేశాధికారిసమక్ష మనవలె తెలియును. కాని అతనిశిష్యు లగు ఆయాయాసిఫ్, ఇమాంతుహమ్మదు / అను వారి మతములంబట్టి సేద్యము చేయుటదేక యనాదిబంజ రుగాఁగాని అటవీప్రదేశముగాఁ గాని యున్నప్రదేశములందుఁ గ్రభవమున సేద్యము చేసినవానికి హక్కుభుక్తమును గల దని కనుపించుచున్నది. (4-45-129) వీనిన్నట్టియట్టి యోజించి మనుషులందు భూమిని సేద్యముచేసి ఫలప్రదాయనిగా నొకరినొక వానికే భూమియందు న్యాయమైన హక్కు గలదని నిశ్చయింప వలసియున్నది. కాబట్టి రాజాజును సేద్యము చేయబడినభూమి విషయమై దానిఫలసాయములఁ గొంతభాగముమాత్రమే పుచ్చుకొనుట కధికారము కల దని స్పష్టమగుచున్నది." 1818 విజ్ఞానసర్వస్వము.

హిందూరాజులు తమరైతులను పన్ను రీయలే దని తప్పించుట కధికార మున్నట్లు వారిధర్మశాస్త్రమును నుడువుట లేదు. వారు పండితకాలము వచ్చునంత గడువు ఇచ్చి పన్నులు తీసికొనుచుండిరి లేదా పన్నులు తీసికేయు (remission) చుండిరి. మహమ్మదీయు లట్లుగాక బాకీ వచ్చుటకు రైతును తొలగించి యాభూమి వేలము వేయసాగిరి. ఈలోపమునలన మహమ్మదీయప్రభుత్వమునందు రైతులకుఁ బండిసంవత్సరము భయమో, కూడఁబెట్టుకొనినభవ మున్నపాలము పోవుననభీతిచే దాచుకొనకుండఁ బన్ను చెల్లించివేయుటయో జరుగుటకుఁ గారణమై రై తెప్పడును వీరతమునే యనుభవించుచుండిన. ఈపద్ధతి యిప్పటికిని నైఘాములో నయిలో నున్నట్లు ముందు మనము కనుగొనగలము. హిందూధర్మశాస్త్రమునందలి పన్ను లు నిలిపి, పండిసంవత్సర మది కనుకచేసికొనుపద్ధతిమాత్రము మహమ్మదీయ లవలంబించినట్లు గూడఁ గనబడుచున్నది.

"హిందూదేశమునైకి మహమ్మదీయులు రెండుపర్యా యములు వాడివచ్చియున్నను, ఉత్తరహిందూస్థానము నాక్ర మించుకొన్నవిధమునఁ గాకపోయినను దక్షిణహిందూస్థానమును గూడ జయించి స్వాధీనపఱచుకొనినట్లును జరిగెను తెలుపు చున్నది. క్రీ. శ. 1800 సంవత్సరములో "అల్లాఉద్దీన్" దక్షిణ హిందూదేశమును సంపూర్ణముగ జయించెను. క్రీ. శ. 1847 సంవత్సరములో కృష్ణానదిగఱకు మహమ్మదీయుల యధికారము నకు లోబడినది. రాజాజును భూమియందు దధికార మున్న దని సిద్ధాంతము మహమ్మదీయులదిగాని 'హిందువులది గాదు. బల వంతముగా జయింపబడిన దేశమును ఇమామ్ నెలపుమీదఁ బంచి పెట్టుటకుఁగాని, అంతకుఁ బూర్వమున్న భూస్వాముల యను భవమునందే యుండనిచ్చుటకుఁగాని రాజాజును స్వాతంత్ర్యము గల దని మహమ్మదీయులయభిప్రాయము. 'జిజియత్తు' అను తలపన్నును గాని 'భిరాత్' అను భూమిపన్నును గాని విధింపు. స్వభూస్వాములనే భూమి ననుభవించ నిచ్చునట్లు 'ఉమర్' అను పన్నుమాత్రము మహమ్మ దీయులతలననే కనుకచేయుచుండిరి. హిందూదేశమున 'అబూహాసినా' సిద్ధాంత మిదియే. ఈ సిద్ధాంతమునే మన దేశమున మహమ్మదీయు లనుసరించిరి. ఇతరమహమ్మదీయ శాస్త్రసిద్ధాంతములట్టి జయింపబడినదేశమునందలి సేద్యపం దున్నభూమి లన్నియు నాయాభూస్వాములయనుభవములో నుండనిచ్చినను, వానియందలి సంపూర్ణాధికారము మాత్రము రా జాజు తన కనుపించుచున్నది. లే 'జుఖత్' అను భూమిపన్ను, అతనులధి నైనది గనుక మతాభిమానముంబట్టి యిది మహమ్మ

దీయులకుమాత్రమే విధించి 'భిరాత్' అను పన్ను బలవైవది. ఇది మహమ్మదీయులకు విధించిరి. మహమ్మదీయులకు గూడఁ గొన్నిపట్ల 'భిరాత్' అనుపన్నును విధించుట సంభ వించినది. ఈ 'భిరాత్' అనుపన్ను సేద్యము చేయబడినభూమి నంతటను కనుక చేయవలయునని 'అల్లాఉద్దీన్' మొదలైన మహమ్మదీయప్రభువులు, అనేకపర్యాయములు ప్రయత్నించిరి. కాని యంతకుఁబూర్వము హిందూరాజులకాలములో వాడు కలో నున్నవిధముగా భూమియొక్కఫలసాయములఁ గొంత భాగముమాత్రమే కనుకచేయుచుండెడిది. తరువాత "షేర్షాన్ సకమ్భాన్" అనువారు ఫలసాయములో భాగ మును మాటుగ రొక్కము పుచ్చుకొనుపద్ధతి నెలకొల్పిరి." 1821. విజ్ఞానసర్వస్వము.

ఇట్లు మనము పూర్వమహమ్మదీయభిప్రాయములఁ జెలిసికొనినవియుట నొకరిద్దఱు ప్రసిద్ధచక్రవర్తులనాఁటిసితి నించుక గమనించి యిప్పటికి నయిలో నున్న నైఘాముప్రభు త్వమునందలి వివరములతో నీప్రకరణము ముగించుకొందము.

మొగలులప్రభుత్వము నందలి పన్నులపద్ధతులనుగూర్చి చర్చించిన యాక్రమిగ్రంథమునందు "ఇప్పటికలె, నే భౌతభ దము నందలి పన్నులరాబడి యాదేశమునందలి చెరువుట్టుకలె నే యాకాలమునందుఁ గ్రమముగా హెచ్చింపబడి, దేశమున కపకారజనకముగ వృద్ధియైవది."

15 P. P. Revenue Rerounes of the Moghul Empire.

ఆక్ష్మరుచక్రవర్తి భూమి పన్ను నిలకడగా నిర్ణయ (settlement) మొనర్చెను. అది యాతఁడు పదిసంవత్సర ములకొకసారి జరుగున ధేర్వఱుచెను. భవముకాని, ధాన్యము కాని, రై తిప్తము వచ్చినది చెల్లింపవచ్చునని యనుమతిచెను. ఈ "యేయియక్కురి"గాఁ జెప్పిన క్లాసునకు మైన పదిసంవ త్సరముల నెటితెల్పుటపద్ధతినే మన కిటీసల "లాన్థ కార్నవా లీసుగారు" కొంచెము వివరణలతోఁ బునరుద్ధారణ మొనర్చి రని నైగ్రంథమునందే చెప్పియున్నది. కాబట్టి మనప్రస్తుత నెటితెల్పుటపద్ధతిఁ బునాది చేసినవాఁడు చక్రవర్తి యాక్ష్మ రని మనము చెప్పవచ్చును. ఆక్ష్మరుచక్రవర్తికాలములో నిసర్ధతి జన సమృద్ధి నొంది వ్యాప్తినొందుటచే నాంగ్లేయప్రభువు లీసర్ధతి నిష్కరము తుత్తరస్థాయిలలో ముప్పుదీసంవత్సరముల కొకసారి జరుగున ధేర్వఱుచిరి.

ఆక్ష్మరుచక్రవర్తి 'తోడరుషులు' సహాయమున నిక్రొత్తి పద్ధతి నమలులఁ బెట్టెట్లు కనబడుచున్నది. అచాటిపద్ధతు లన్నియుఁ దోడరుషులు "దిస్తూత్-అల్-అమ్రు" అను పేరున వ్రాయించి యుంచినకాగితము లిప్పటికి నున్నవి. భరతఖండము నందలి యాచంద్రితపద్ధతితోడను, భూమి రాబడిమాట తలచి నత్యుచును 'తోడరుషులు'మేరు మనము నులువఁజాలము. ఈతఁ డీపన్నులపద్ధతి కొకరించినమే లీసరి ప్రతిభాకారి యని నుడువుట కవకాశ మిచ్చుచున్నది. ఈతనిచరిత్రమున కిదిచావుకాదు కాని యాచుహోద్యోగినామము భరతిఖండకర్తయైనచక్ర త మునందు నునర్థాక్షరములతో మొలయుచున్నది. ఈపద్ధతిలో మూడవవంతుకాని నాల్గవవంతుకాని రాజభాగముగా నిర్ణయించి రందురు కాని యొక తక్కువభాగమే తీసికొనియున్నట్లు మఱి కొన్ని నిదర్శనము లున్నవి. కొన్నిగ్రంథము లీ ప వ్తమితముగ నుండె ననుచున్నది." (See P. P. 22 Asoka by J. M Macphail Heritage of India Series.

ఈతోడరుషులక్రమచక్రవర్తికి సాయపడిట్లు, రాజ ర్షమువాధదాసు సాజహానుచక్రవర్తికి సాయ మొనరించినట్లును తెలియుచున్నది.

ఆక్ష్మరుచక్రవర్తి తనపరిపాలనారంభము కాఁగానే దేశ స్థితిలను, ప్రభాభిప్రాయమును బాగుగ పరిశీలించి, తనప్రభుత్వ మతిజయప్రదముగ నుండకలె ననుకొనక తాను ప్రజల కని య్యముగ నుండుకొన్నిపన్నులఁ దగ్గించివేసిట్లు చెప్పకొని యున్నాడు.

"జిజియత్తు" రేవులవాటుపన్ను, యాత్రికులకరము, గోను మారి, చెట్టుకరము, పీచుకరము, అయ్యకపులపన్ను, దళోగాపన్ను, తనాళీలుదారిపన్ను, మరాఠ్ పన్ను, జమిందారిపన్ను, అద్దె పన్ను, పోగపన్ను, ఉప్పుపన్ను, పాయి్య, తలపాగా, రహ దారి, జూదము, తోటపనుచేసినందులకుపన్ను, కసాయి, తోట్లు, గంజాయి, పశువులు, మొదలగు ముప్పదియెనిమిది పన్నులు తగ్గించెను.

See P. P. 19 Revenue Rescures of Moghul Empire

మహమ్మదీయులలో నిప్పటికి దక్షిణహిందూస్థానమున మిగిలియున్న గొప్పప్రభుదేశసంస్థాన మగు నైఘామునందలి పన్ను లపద్ధతిఁ బరిశీలించినచో మన కాకాలమునందలి చిన్నములు పూర్తిగఁ జెలియఁగలవు.

విన్నపము

ఖద్దరు:—ఆంధ్ర దేశమునందు కలితీలేని ఖద్దరును తయారుచేయుచున్నవా రందరును వారు నేయు చున్న ఖద్దరుబట్టలవివరమును వ్యాపారపు ధరలను ఈ క్రింది చిరునామాకు వెంటనే దెలుప వేషు చున్నాను. ఏలైనవారు ధరలతో నమూనాలను గూడ బంపుట ప్రయోజనకరము. ఇతరరాష్ట్రము లందును నాంధ్రరాష్ట్రమునందును గల వర్తకుల కును వితరులకును నాంధ్ర దేశపు ఖద్దరు రకము లను వెలలను వివరములను దెలుపుట కీ ప్రార్థనను జేయుచున్నాను. కా. నాగేశ్వరరావు, ఆంధ్రదేశ ఖద్దరు కాభాధికారి, 7, తంబుకెట్టిపిథి, మదరాసు.

సత్యవత్స పాఖ్యానము

భోగేశ్వరమాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్య. ఇందు శ్రీశైలమహినుకూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. కవిత్వము కమరసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టు చున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిన బాతకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము. ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టిపిథి, మదరాసు.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

ఇది మిక్కిలి ఘాటుగలిగి గుహాసనగా నుండును. శాం బూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు జ్వరము, స్మిపాతము, దగ్గు, ఉబ్బిపము, కలరా, ప్లేట విషజ్వరములు, నీటికోవములు, పండ్లనోపులు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది ప్రయోజనమువలె పనిచేయును. వేలకొది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851)-3 200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0-4-0; డబ్బా సీసాలు గు. 2-8-0 వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రు 0-6-0. పి.పి.వి. అందు కొ. ఆయుర్వేదసమాజం, తెరిచేసి, నెల్లూరుజిల్లా

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ఖరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.
 ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండు వర్త స్వామికల్ వర్క్సు
 ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు
 (388) బొంబాయి నెం 13.
 ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ట్రేడింగు కంపెనీ,
 పోస్ట్ బిజింట్లు: కాకినాడ.

